

5 Ιουλίου 1830

Πέφτει το Αλγέρι

Ίχνη ανθρώπινης παρουσίας χρονολογούνται από την Παλαιολιθική εποχή στην Αλγερία. Στους αρχαίους ιστορικούς χρόνους την κατοικούσαν οι Βερβερίνοι που κατακτήθηκαν από τους Καρχηδόνιους. Όταν η Καρχηδόνα καταστράφηκε, η Αλγερία έγινε τμήμα της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας. Οι κάτοικοί της εκχριστιανίστηκαν τον Δ΄ αιώνα, γνώρισαν τις λεηλασίες των Βανδάλων τον Ε΄ και υποτάχτηκαν στους Βυζαντινούς τον ΣΤ΄ αιώνα. Τον Ζ΄ αιώνα, η χώρα πέρασε στους Άραβες κι από τότε έγινε ορμητήριο των περίφημων Αλγερινών πειρατών.

Σε όλη τη διάρκεια του μεσαίωνα και της Αναγέννησης, οι Αλγερινοί πειρατές ήταν ο φόβος και ο τρόμος της Μεσογείου. Στις αρχές του ΙΣΤ΄ αιώνα, έφτασαν εκεί δυο αδέρφια, γιοι Έλληνα εξωμότη από τη Μυτιλήνη. Ήταν ο Χορούκ κι ο Χαϊρεντίν Μπαρμπαρόσα. Με τους πειρατές του, ο Χορούκ τσάκισε Ισπανούς και Γενουάτες, πήρε πολλές πόλεις και τα φρούρια Τζιλελί και Πενιόν και ίδρυσε την ηγεμονία της Αλγερίας, στα 1515. Όμως, σε μια πειρατική επιδρομή, στα 1518, σκοτώθηκε.

Τον διαδέχτηκε ο Χαϊρεντίν Μπαρμπαρόσα, ο περιφημότερος από τους πειρατές. Γρήγορα, επεξέτεινε το κράτος του σε όλη την αλγερινή παραλία και, το 1529, κατέστρεψε τον ισπανικό στόλο. Τον ίδιο χρόνο, ο σουλτάνος (από το 1520) Σουλεϊμάν Β΄ ο Μεγαλοπρεπής (1494-1566) νικιόταν έξω από τη Βιέννη, όπου σταμάτησε η τουρκική επέκταση προς τα δυτικά. Ο Σουλεϊμάν είχε ήδη κατακτήσει το Βελιγράδι (1521) και τη Ρόδο (1522) κι ονειρευόταν νέες εκστρατείες. Ο Χαϊρεντίν, από την πλευρά του, αφού κατανίκησε τον Κάρολο Ε΄ της Ισπανίας που εκστράτευσε στην Τύνιδα, αναζητούσε το 1535, σύμμαχο που θα του εξασφάλιζε την κυριαρχία του στην Τυνησία. Πήγε στην Κωνσταντινούπολη και παρουσιάστηκε στον Σουλεϊμάν που ενθουσιάστηκε και τον διόρισε αρχιναύαρχο του τουρκικού στόλου (1536).

Ο Χαΐρεντίν Μπαρμπαρόσα επιτέθηκε εναντίον της Κρήτης (1537 - 1540), καταναυμάχησε τον χριστιανικό στόλο που είχε ναύαρχο τον Γενουάτη Αντρέα Ντόρια (1466 - 1560), λεηλάτησε τα Επτάνησα, την Πάργα και τις Κυκλάδες και γύρισε στο Αλγέρι, όπου ξαναίκησε τον Κάρολο Ε', σε αποφασιστική μάχη, το 1541.

Στα 1543, ο Σουλεϊμάν συμμάχησε με τον Φραγκίσκο Α' της Γαλλίας κατά του Καρόλου Ε'. Ο Χαΐρεντίν βρήκε ευκαιρία να ξαναχτυπήσει τον παλιό του εχθρό. Λεηλάτησε την Καλαβρία, πολιορκήσε τη Νίκαια και, το 1544, ξαναγύρισε στην Κωνσταντινούπολη όπου έζησε με τιμές ήρωα, ως το θάνατό του, το 1556.

Έναν αιώνα αργότερα, ο Λουδοβίκος ΙΔ' της Γαλλίας ήταν αυτός που θέλησε να βάλει τέλος στη μάστιγα των Αλγερινών πειρατών. Απέτυχε οικτρά. Για τους Γάλλους, όμως, η Αλγερία ήταν ένας διαρκής εφιάλτης. Στις 14 του Ιουνίου του 1830, ο γαλλικός στρατός έκανε απόβαση. Παρά τη γενναία αντίσταση του φύλαρχου Αμπν Ελ Καντέρ, οι Γάλλοι μπήκαν στο Αλγέρι, στις 5 του Ιουλίου του 1830, και λίγο αργότερα κυριεύσαν και το Οράν. Τα επόμενα σαράντα χρόνια επεκτάθηκαν ως την έρημο της Σαχάρας (Ελ Γκολέα, 1891).

Η αλγερινή εθνική αφύπνιση άρχισε από το 1930. Χρειάστηκαν όμως 24 χρόνια, ώσπου, στα 1954, να ιδρυθεί το Μέτωπο Εθνικής Απελευθέρωσης που κήρυξε την επανάσταση κατά των Γάλλων. Ο επαναστατικός αγώνας κράτησε οχτώ χρόνια και το αλγερινό ζήτημα δίχασε τους Γάλλους σε οξύτατο σημείο. Επιτέλους, τον Μάρτιο του 1962, υπογράφηκε η συνθήκη του Εβιάν και, στις 3 Ιουλίου 1962, διακηρύχτηκε η ανεξαρτησία της Αλγερίας. Το 1963, ίσχυσε το σύνταγμα της προεδρικής δημοκρατίας με σοσιαλιστική κατεύθυνση και πρώτος πρόεδρος ανακηρύχτηκε ο ήρωας της επανάστασης, Μπεν Μπελά, που ανατράπηκε το 1965 από τον συνταγματάρχη Ουαρί Μπουμεντιέν.

1811: Η Βενεζουέλα ανεξαρτητοποιείται από την Ισπανία.

1853: Γεννιέται ο Σέσιλ Ρόντ, Βρετανός διοικητής αποικιών. Με το όνομά του βαπτίστηκε τιμητικά η Ροδεσία, σημερινή Ζιμπάμπουε.

1865: Με το Σύμφωνο Μετακινητικότητας και Δρόμων επιβάλλεται στην Βρετανία το πρώτο όριο ταχύτητας: Δυο μίλια την ώρα.

1911: Γεννιέται ο Ζορζ Πομπιντού, πολιτικός, πρωθυπουργός και πρόεδρος της Γαλλίας (1969).

1932: Γίνεται πρωθυπουργός της Πορτογαλίας ο Αντόνιο ντε Ολιβείρα Σαλαζάρ (1889 - 1970) και εγκαθιστά δικτατορία φασιστικού τύπου.

1945: Καθολική ψηφοφορία στην Αγγλία αλλά οι κάλπες ανοίγουν στις 25 του Ιουλίου. Νικητές οι εργατικοί. Ο Ουίνστον Τσόρτσιλ, που, από τις 17 του Ιουλίου μετέχει στη διάσκεψη της νίκης, στο Πότσδαμ, αποχωρεί, παραχωρώντας τη θέση του στο νέο πρωθυπουργό Κλέμεντ Άτλι (1883 - 1967). Ο Άτλι έμεινε πρωθυπουργός ως το 1951, οπότε τον διαδέχτηκε και πάλι ο Τσόρτσιλ.

1959: Ο πρόεδρος της Ινδονησίας Σουκάρνο διαλύει τη Βουλή και εγκαθιστά δικτατορία.

1975: Η Δημοκρατία του Πράσινου Ακρωτηρίου κερδίζει την ανεξαρτησία της από την Πορτογαλία, με τον Αριστείδη Περέιρα να γίνεται ο πρώτος της πρόεδρος.

1977: Στο Πακιστάν ο Στρατηγός Μοχάμεντ Ζια-ουλ-Χακ ανατρέπει με πραξικόπημα την κυβέρνηση του Ζούλφικαρ Αλί Μπούτο κι εγκαθιστά δικτατορία.

1989: Ο πρώην διπλωμάτης του Λευκού Οίκου Όλιβερ Νορθ πληρώνει πρόστιμο 150.000 δολαρίων για το ρόλο του στο σκάνδαλο Ιρανγκέιτ - Κόντρας που συγκλόνησε την κυβέρνηση Ρήγκαν.

2006: Σε επίσημη τελετή στο Καράκας, η Βενεζουέλα εντάσσεται στη Μερκοσούρ, τη λατινοαμερικανική κοινή αγορά που περιλαμβάνει και τις Αργεντινή, Βραζιλία, Παραγουάη και Ουρουγουάη.

2009: Το νεοπαγές δεξιό κόμμα του δημάρχου της Σόφιας, Μπόικο Μπαρίσοφ, σαρώνει στις εθνικές εκλογές της Βουλγαρίας, αποσπώντας το 39,69% των ψήφων (118 – 120 έδρες, σε σύνολο 240), έναντι 17,72% που πήρε το δεύτερο κόμμα, (Σοσιαλιστικό), που κυβερνούσε τη χώρα. Το επίσης δεξιό κόμμα του τέως τσάρου και πρώην πρωθυπουργού, Συμεών Σαξκομπουργκότσκι, πήρε 4,13% και από 53 έδρες, που είχε, βρέθηκε με 9!

2015: Οι Έλληνες ψηφίζουν 61,3% «όχι» στην πρόταση των θεσμών (ΕΕ, ΕΚΤ, ΔΝΤ) για το νέο πρόγραμμα και 38,7% «ναι», σε δημοψήφισμα. Την ίδια νύχτα, ο Αντώνης Σαμαράς παραιτείται από την ηγεσία της ΝΔ, ενώ την επομένη παραιτείται από υπουργός Οικονομίας ο Γιάννης Βαρουφάκης.

Η 5^η Ιουλίου στον πολιτισμό

5 Ιουλίου 1924

Η Ολυμπιάδα στο Παρίσι

Το κύρος του βαρόνου Πιερ ντε Κουμπερτέν βάρυνε ιδιαίτερα στην απόφαση να ξαναγίνουν Ολυμπιακοί Αγώνες στο Παρίσι. Και επειδή δυο φορές στην ίδια πόλη σε λιγότερο από ένα τέταρτο αιώνα ήταν καραμπινάτη εύνοια και διότι οι προηγούμενοι του 1900 είχαν καταλήξει σε φιάσκο. Η Ολυμπιάδα του Παρισιού ξεκίνησε στις 4 Μαΐου με τη συμμετοχή 2.956 αθλητών και 136 αθλητριών (κολύμβησης, καταδύσεων, ξιφασκίας και τένις) και έληξε στις 27 Ιουλίου 1924. Όμως, η επίσημη τελετή έναρξης πραγματοποιήθηκε στις 5 Ιουλίου 1924, με την για πρώτη φορά ανάκρουση τριών εθνικών ύμνων: Της Ελλάδας ως γενέτειρας των ολυμπιακών αγώνων, της Γαλλίας ως διοργανώτριας και της Ολλανδίας που θα διοργάνωνε την επόμενη.

Ένα χρυσό μετάλλιο, εκτός αθλητικών αγώνων, επιφύλασσε για την Ελλάδα η συγκεκριμένη Ολυμπιάδα. Ο Κώστας Δημητριάδης, που είχε γεννηθεί το 1881 στο Στενήμαχο της Ανατολικής Ρωμυλίας (πέθανε το 1944), αναδείχθηκε χρυσός Ολυμπιονίκης στη γλυπτική με το έργο του «Δισκοβόλος», αντίγραφο του οποίου βρίσκεται απέναντι από το Παναθηναϊκό Στάδιο, ενώ το πρωτότυπο φιλοξενείται στις ΗΠΑ.

Την εποχή εκείνη τα μετάλλια στους καλλιτεχνικούς αγώνες είχαν την ίδια ακριβώς αξία με όλα τα άλλα και στον Έλληνα καλλιτέχνη έγινε κανονική απονομή, με ανάκρουση του εθνικού μας ύμνου.

1889: Γεννιέται ο Ζαν Κοκτό, σημαντική φυσιογνωμία της γαλλικής κουλτούρας. Ποιητής, σκηνοθέτης, μυθιστοριογράφος και καλλιτέχνης, έγραψε τα έργα «Ορφέας» και «Η Πεντάμορφη και το Τέρας». Πέθανε το 1963.

1965: Η Μαρία Κάλας δίνει την τελευταία της παράσταση, τραγουδώντας Τόσκα στο Κόβεντ Γκάρντεν του Λονδίνου.

1975: Ο Αμερικανός Άρθουρ Άς νικά τον Τζίμι Κόννορς και γίνεται ο πρώτος μαύρος παίκτης του τένις που κέρδισε τον τίτλο στο Γουίμπλετον.

2004: Εκατοντάδες χιλιάδες λαού υποδέχονται την εθνική ομάδα ποδοσφαίρου που επιστρέφει στην Αθήνα με το κύπελλο Ευρώπης στις αποσκευές της. Το πούλμαν που την μεταφέρει από το αεροδρόμιο στο Παναθηναϊκό Στάδιο, όπου είχε οργανωθεί υποδοχή, χρειάζεται τρεις ώρες για να καλύψει την (συνήθως 40λεπτη) απόσταση.